
THÀNH CÔNG NGOÀI MONG ĐỢI

■ ĐỨC MINH

Thay vì đánh giá kiến thức của học sinh bằng những bài thi truyền thống, ĐHQGHN đã tiên phong đổi mới tuyển sinh theo hướng đánh giá năng lực (ĐGNL). Với những kết quả khả quan từ thực tiễn triển khai, phương án này không chỉ nhận được nhiều tín hiệu phản hồi tích cực của thí sinh, xã hội mà còn được sự đồng tình ủng hộ của nhiều trường ĐH.

PHƯƠNG THỨC TUYỂN SINH TIÊN TIẾN

Đánh giá năng lực toàn diện là phương thức tuyển sinh tiên tiến, được áp dụng ở nhiều nền giáo dục lớn trên thế giới. Ở nước ta, ĐHQGHN là nơi tiên phong trong việc quyết tâm đổi mới căn bản toàn diện giáo dục ĐH bằng phương pháp này.

Đề án “Đổi mới tuyển sinh theo hướng ĐGNL” của ĐHQGHN được triển khai nghiên cứu từ năm 2004 từ một đề tài cấp nhà nước. Đến nay ĐHQGHN đã xây dựng được 4.000 câu hỏi nguồn, đào tạo được 50 cán bộ có kinh nghiệm và trình độ chuyên môn tốt chuyên viết câu hỏi cho bài thi chuẩn hóa ĐGNL. Việc thi và chấm thi được thực hiện trực tiếp trên máy tính, bảo đảm tính khách quan, chính xác, công bằng. Phần mềm

chấm thi và làm bài thi trắc nghiệm trên máy tính cũng do các chuyên gia của ĐHQGHN xây dựng. Ngoài ra, phương án đổi mới thi của ĐHQGHN có sự tham gia và hỗ trợ của các chuyên gia phát triển đề thi ĐGNL quốc tế (đến từ Educational Testing Service - ETS, Hoa Kỳ) cũng như cố vấn về chính sách tuyển sinh của Hoa Kỳ.

Phó Giám đốc ĐHQGHN Nguyễn Kim Sơn cho biết, ĐHQGHN đã có quá trình nghiên cứu đổi mới tuyển sinh theo ĐGNL từ những năm 2003-2004, khảo sát học hỏi kinh nghiệm tuyển sinh của nhiều nước trên thế giới, đặc biệt là kinh nghiệm của Hoa Kỳ và từng bước triển khai thử nghiệm với bậc sau ĐH ở ĐHQGHN từ năm 2011. Cùng với sự tư vấn của các chuyên gia Hoa Kỳ, đến nay,

ĐHQGHN đã có sự chuẩn bị chu đáo cho tuyển sinh ĐGNL từ cơ sở lý luận, kinh nghiệm thực tiễn, ngân hàng đề thi với hàng ngàn câu hỏi có chất lượng tốt, cơ sở vật chất, đường truyền, đội ngũ cán bộ làm công tác tuyển sinh...

Khác với mục tiêu của các kỳ thi ĐH truyền thống là nhằm đánh giá kiến thức của học sinh, phương thức thi ĐGNL chủ yếu để SV định hướng chọn ngành tự nhiên hay xã hội. Theo TS. Lê Đình Định, Trưởng ban đề thi ĐGNL của ĐHQGHN, so với đề thi truyền thống, mức độ câu hỏi đề thi của trường yêu cầu rất khác. Bởi thi ĐGNL cho phép sinh viên thử ngay kết quả, nếu thấy đúng là đáp án đúng.

Độ khó của đề thi là khống chế về thời gian thay vì độ sâu kiến thức. Nghĩa là, mỗi câu quy định thời gian làm trong vòng 1,5 - 2 phút và chỉ cần làm 2 bước, không đánh đố, trong khi câu khó của đề thi truyền thống cho phép 30 phút - 1 tiếng đồng hồ, các em phải làm 3 - 4 bước kết hợp với nhau.

Đề thi dạng trắc nghiệm khách quan gồm các câu hỏi gồm kiến thức toán, văn, khoa học tự nhiên hoặc khoa học xã hội, thi trên máy tính với đề thi được tổ hợp khác nhau, thí sinh không thể nhận trợ giúp từ bên ngoài, hạn chế tiêu cực mà không cần các phương tiện giám sát phức tạp, tránh gây bức xúc cho xã hội. Kết quả thi đảm bảo độ tin cậy cao.

Cấu trúc đề thi định hướng học sinh cần học toàn diện, học thực chất, tránh học tủ, học lệch. Đề thi có phổ rộng theo độ khó dễ, phù hợp với thông lệ quốc tế, đáp ứng được việc tuyển thí sinh theo phân tầng các trường đại học, thể hiện được sự đổi mới trong kiểm tra đánh giá.

GS.TSKH Nguyễn Đình Đức, Trưởng ban Đào tạo ĐHQGHN cho biết bài thi ĐGNL được tiếp cận theo hướng của Hoa Kỳ với hai kỳ thi chuẩn hóa đang được áp dụng là SAT và ACT, nhưng có những thay đổi để phù hợp với Việt Nam. Đối ngũ làm đề ĐGNL là những GS, TS có kinh nghiệm. Hiện nay, kiến thức được phân bổ trong bài thi ĐGNL với 70% là kiến thức lớp 12, 20% kiến thức lớp 11 và 10% kiến thức lớp 10.

Theo GS.TS Bành Tiến Long, nguyên Thứ trưởng Bộ GD&ĐT đánh giá, phương thức tuyển sinh theo hướng ĐGNL của ĐHQGHN đã có sự chuẩn bị bài bản và đầy đủ điều kiện để được đưa vào áp dụng. Việc tuyển sinh khó ở quá trình chuẩn bị triển khai. ĐHQGHN đã chuẩn bị được hơn 4.000 câu hỏi là điều mà trước đây Cục Khảo thí và Kiểm định chất lượng cũng chưa làm được, cho thấy khâu chuẩn bị là khá căn bản, đủ điều kiện. Vì vậy theo GS.TS Bành Tiến Long, nếu sử dụng phương án này để công nhận tốt nghiệp và tuyển sinh ĐH sẽ có độ chính xác rất cao.

TS. Mark A. Ashwill, Giám đốc Điều hành của Capstone Việt Nam, nguyên Giám đốc Viện Giáo dục Quốc tế (IIE) tại Việt Nam cho rằng, đổi mới thi cử cần có sự kết hợp giữa đánh giá kiến thức và năng lực khi lựa chọn thí sinh. "Tôi đã quan sát các hoạt động về giáo dục ở Việt Nam với tư cách một chuyên gia. Việt Nam cần có đường hướng đổi mới tuyển sinh chủ động, linh hoạt ,đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế, xã hội của đất nước. Tôi rất ấn tượng và đánh giá cao những nỗ lực thay đổi phương thức tuyển sinh của các trường ĐH ở Việt Nam. Đặc biệt là thay đổi hệ thống thi tuyển sinh bằng cách thức đánh giá được năng lực và tư duy bậc cao của

người học như ĐHQGHN đã áp dụng", TS. Mark A. Ashwill nhấn mạnh

SỚM ÁP DỤNG RỘNG RÃI

Vừa qua, hơn 1.200 thí sinh của ĐHQGHN tham gia dự thi vào 4 hệ đào tạo: Đào tạo tài năng, tiên tiến, chất lượng cao, chuẩn quốc tế theo phương thức thi ĐGNL. Kỳ thi diễn ra an toàn, nghiêm túc, không xảy ra lỗi phần mềm. Qua phân tích kết quả đánh giá năng lực và so sánh với kết quả kì thi 3 chung của Bộ GD&ĐT cho thấy đề thi có chất lượng tốt. Bài thi về cơ bản đã đánh giá

đúng năng lực của người học và có mối tương quan thuận chiều với kết quả kì thi 3 chung. Những thí sinh có kết quả thi đánh giá năng lực cao cũng là những thí sinh đã có kết quả thi 3 chung cao.

Theo TS.Lê Đình Định, kỳ thi chỉ làm một bài duy nhất, thi trong một buổi, gọn nhẹ, dễ triển khai lại tiết kiệm.

Bài thi có thang điểm 140, số thí sinh đạt từ 57 đến 98 điểm chiếm tỷ lệ cao nhất là 85,1%. Những em đạt trên 100 điểm đều có điểm thi ĐH từ 23,5 trở lên. Thí sinh đạt điểm cao nhất 130/140

Ảnh: BÙI TUẤN

cũng là thủ khoa với điểm thi ĐH là 27,5.

Qua khảo sát ý kiến của hơn 1.000 thí sinh trực tiếp tham gia kỳ thi này, đa số ý kiến cho rằng bài thi đánh giá đúng năng lực để học ngành đăng ký, cấu trúc và thời gian bài thi là hợp lý. Hơn 80% thí sinh dự thi cho rằng đề thi đánh giá đủ kiến thức cần thiết về mọi mặt của sinh viên, bám sát chương trình học, độ phủ kiến thức rộng trong suốt chương trình trung học phổ thông, có tính phân loại tốt. Ngoài ra, 2/3 ý kiến cho biết hình thức thi trên máy tính tiện lợi, đơn

giản và đặc biệt khách quan, công bằng trong đánh giá. Kỳ thi dự kiến sẽ được tổ chức vào tháng 4 và tháng 8 các thí sinh có thể tham dự thi ở các địa điểm thi tại các tỉnh/thành trong các phòng thi chuẩn hóa.

Giám đốc ĐHQGHN Phùng Xuân Nhạ cho biết, ĐHQGHN sẽ tiếp tục khắc phục hạn chế, hoàn thiện phương án để có thể áp dụng ngay trong năm 2015. Cụ thể, tập trung phát triển thêm ngân hàng các tiểu mục câu hỏi; đào tạo thêm cán bộ về khảo thí hiện đại; mở

rộng và nâng cao chất lượng phần mềm thi tuyển sinh, trang bị máy móc, thiết bị, đồng thời nâng cấp đường truyền mạng... Bên cạnh đó, ĐHQGHN sẽ làm việc với một số trường ĐH và một số Sở GD&ĐT có đủ điều kiện để cùng phối hợp triển khai thực hiện phương án đổi mới tuyển sinh này để thực hiện tốt chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban Quốc gia Đổi mới Giáo dục và Đào tạo trong việc xem xét sử dụng kết quả bài thi tổng hợp của ĐHQGHN đồng thời để xét công nhận tốt nghiệp và xét tuyển ĐH.

Trước những kết quả mà ĐHQGHN nhận được từ việc đổi mới tuyển sinh theo ĐGNL, nhiều trường ĐH đã lên tiếng ủng hộ phương án tuyển sinh này. Phó Giám đốc ĐH Đà Nẵng Đoàn Quang Vinh cho biết, phương án đổi mới tuyển sinh bằng cách sử dụng các bài thi ĐGNL là hướng mà kì thi quốc gia nên đi theo. Trong năm tới, nếu Bộ cho phép, các trường sẽ thực hiện và lập ra Quy chế tuyển sinh mới.

"Khi nghe ĐHQGHN công bố phương án này, tôi rất thích vì chúng tôi đã nghĩ đến nhưng chưa làm được. Tôi cho rằng trong năm đầu tiên, một nhóm trường ĐH top trên nên thỏa thuận với nhau để thực hiện ngay trong năm 2015. Khi làm tốt thì có thể nhân rộng ra toàn quốc", GS. Nguyễn Trọng Giảng – Hiệu trưởng Trường ĐHBK Hà Nội đề xuất.

Giám đốc ĐHQGHN Phùng Xuân Nhạ tin tưởng rằng xu hướng tuyển sinh ĐH và sau ĐH dựa vào công nghệ là hợp lý và sớm muộn việc cải tiến thi cử cũng sẽ đi theo hướng này. Giám đốc ĐHQGHN cho biết, trước mắt, ĐHQGHN sẽ làm việc với một số trường đại học để có thể áp dụng phương án ĐGNL trong công tác tuyển sinh và ĐHQGHN sẽ đề xuất cơ chế để có thể tiếp tục nghiên cứu theo hướng tiếp cận về mặt chuyên môn, thi điểm tại một số sở GD&ĐT.